

STALIŠČE SVETA AGENCIJE V ZVEZI Z IZRAČUNOM IZPOSTAVLJENOSTI INVESTICIJSKEGA SKLADA

Svet Agencije za trg vrednostnih papirjev je na svoji 310. seji dne 25. 1. 2010 sprejel naslednje stališče:

Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 26/05 – ZISDU-1-UPB1, 68/05 – odlocba US, 28/06 – ZTVP-1B, 114/06 – ZUE, 92/07, 109/07 – popr. in 65/08; v nadaljevanju ZISDU-1) vsebuje vrsto določb, ki urejajo najvišje dovoljene naložbene izpostavljenosti investicijskega sklada. Skladno z direktivami, ki urejajo naložbene podjeme za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje, se izpostavljenosti večinoma izražajo v odstotku od sredstev investicijskega sklada. Pojem sredstev investicijskega sklada niti v direktivi niti v ZISDU-1 ni definiran, zato je Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju Agencija) doslej izhajala iz računovodskega pojmovanja sredstev, to je vrednosti celotne aktive iz bilance stanja investicijskega sklada.

Na podlagi izkušenj iz nadzora nad spoštovanjem naložbenih pravil skladov in preučitve prakse nekaterih drugih držav članic je Agencija, s pomočjo strokovnjakov Združenja družb za upravljanje – GIZ in skrbniških bank, prišla do ugotovitve, da se pri izračunu izpostavljenosti investicijskega sklada uporablja drugačna osnova (imenovalec), od katere se računajo deleži posamezne naložbe oziroma skupin naložb, ki morajo ali pa ne smejo (odvisno od zastavljene omejitve) presegati določenega odstotka sredstev.

Do nelogičnosti pri izpolnjevanju zakonskih ali s pravili investicijskega sklada določenih omejitev prihaja v primeru nakupa finančnega instrumenta, ko v času med dnevom nakupa (in knjiženjem nakupa) finančnega instrumenta ter dnevom denarne poravnave tega istega nakupa, rezultat tega posla šteje dvojno: kot naložba in kot denarno sredstvo, s čimer se začasno »umetno napihuje« imenovalec (sredstva), od katerega se računa delež izpostavljenosti. Do prav tako nelogične situacije prihaja v primeru prejema novih vplačil vlagateljev, kjer se denarna sredstva že nahajajo na posebnem računu investicijskega sklada, niso pa še konvertirana v enote premoženja in dodeljena posameznim investicijskim kuponom oziroma njihovim imetnikom.

Na podlagi navedenih ugotovitev in zakonskega pooblastila, ki izhaja iz 5. točke prvega odstavka 77. člena ZISDU-1, je Agencija 18. decembra 2009 dopolnila Sklep o naložbah investicijskega sklada (Uradni list RS, št. 80/03, 87/05 in 31/08, v nadaljevanju Sklep), in sicer tako, da je z novim 22.a členom predpisala podrobnejša pravila za izračun izpostavljenosti do posamezne osebe, ki jih v osnovi določa 68. člen ZISDU-1. 22.a člen Sklepa določa, da se za namene izračuna izpostavljenosti do posamezne osebe za sredstva investicijskega sklada iz 68. člena ZISDU-1 upošteva vrednost sredstev investicijskega sklada, zmanjšana za vrednost obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov ter za vrednost obveznosti za vplačana in še ne konvertirana sredstva investitorjev.

ZISDU-1 Agenciji ne omogoča, da bi s podzakonskim aktom, pojem sredstev investicijskega sklada opredelila tudi v zvezi z drugimi vrstami naložbenih izpostavljenosti investicijskega sklada, ki izhajajo iz preostalih členov ZISDU-1 in ostalih zavezujočih predpisov. Do ustrezne

spremembe zakonodaje, ki bo celovito uredila zadevno problematiko, svet Agencija z namenom zagotovitve konsistentnosti uporabe določb, ki urejajo najvišje dovoljene izpostavljenosti investicijskega sklada, sprejema naslednje stališče:

Za namene izračuna izpostavljenosti investicijskega sklada do posamezne vrste naložb, izpostavljenosti do določene osebe in za namene izračuna izpostavljenosti glede na druge omejitve kot jih določa Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 26/05 – ZISDU-1-UPB1, 68/05 – odločba US, 28/06 – ZTVP-1B, 114/06 – ZUE, 92/07, 109/07 – popr. in 65/08), predpisi izdani na njegovi podlagi oziroma kot izhajajo iz naložbenih pravil investicijskega sklada določenih v prospektu, pravilih upravljanja oziroma statutu investicijskega sklada, se za določitev vrednosti sredstev investicijskega sklada smiselno uporablja 22.a člen Sklepa o naložbah investicijskega sklada (Uradni list RS, št. 80/03, 87/05, 31/08 in 108/09).

dr. Damjan Žugelj l. r.
predsednik Sveta Agencije
za trg vrednostnih papirjev